

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
3. november 2023

J nr. 2022-82

50. skriftlige orientering om energiforsyningsikkerhed

Til udvalgets orientering fremsendes nedenstående skriftlige orientering om den nuværende situation vedrørende forsyningsikkerheden i Danmark.

Danmarks forsyningsituation vurderes pt. at være stabil fsva. gas, el, olie og biomasse (herunder træpiller), *jf. tabel 1*. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Energistyrelsen (ENS) følger udviklingen på tværs af energiformerne tæt. I tilfælde af en mangelsituation er der nødplaner, som kan aktiveres.

Tabel 1. Nuværende situation på tværs af energiformer

Energi-form	Forsyning	Priser	Opmærksomhedspunkter for vinteren 2023/2024
Gas	Stabil	Priser omtrent tilsvarende sensommeren 2021, men med fluktuationer.	Fokus på fastholdelse af besparelser i DK og EU. Stop for russisk gas og begrænset LNG til EU vil kunne skabe udfordringer med at dække efterspørgslen samt give prisstigninger. En eskalering af den geopolitiske situation i Mellemøsten kan føre til prisstigninger og større usikkerhed på markedet.
El	Stabil	Priser omtrent tilsvarende sensommeren 2021, men med fluktuationer.	Nedsat produktion og øget forbrug i Europa bl.a. som følge af tørke, kulde, perioder uden sol og vind, potentiel gasmangel, begrænsninger af elmarkedet og andre tekniske udfordringer.
Olie	Stabil	Volatile priser, men mulighed for stigende priser året ud.	Fokus på balancen mellem udbud og efterspørgsel, herunder særligt ift. konflikten i Israel, Kinas forbrug og mulige konvertering fra gas til olie, som kan føre til prisstigninger.
Træpiller	Stabil	Priserne er faldet betydeligt, men er stabile. Fortsat højere end tidligere år.	Mulige høje priser som i 2022 såfremt efterspørgsel måtte stige.

Gasforsyningen

Nuværende gasforsyningsituation

ENS har for nuværende ikke kendskab til konkrete forsyningsproblemer i Danmark, hvorfor der ikke er ændringer i kriseniveauet på gasforsyningsområdet i relation til gasmarkedet, som fortsat er "Early Warning". EU's, IEA's, ENTSOG's og ENS' analyser af forsyningsituationen den kommende vinter viser, at det er væsentligt for forsyningsikkerheden, at der fortsat spares på gassen.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2805
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

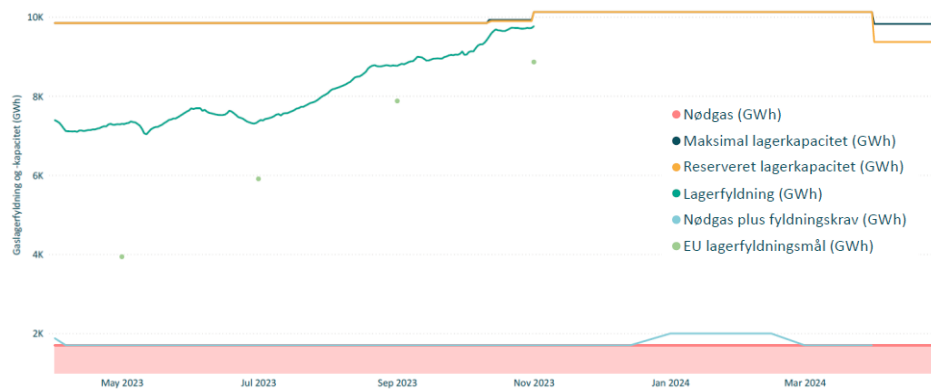
For få år siden importerede EU ca. 40 pct. af sin gas gennem rør fra Rusland. Dette tal er nu nede på 8-11 pct. Til gengæld har europæiske lande siden februar 2022 importeret øgede mængder af LNG fra bl.a. USA. EU og IEA forventer, at importen af russisk gas kan ophøre helt, og at der i kølvandet på Kinas genåbning efter COVID-19 kan opstå udfordringer med at sikre tilstrækkelige mængder LNG til Europa.

Konflikten mellem Israel og Palæstina forventes ikke på nuværende tidspunkt at skabe forsyningsudfordringer eller -mangler. En eskalering af den geopolitiske situation i Mellemøsten kan dog føre til øget usikkerhed på markedet, prisstigninger og begrænsninger i den globale forsyning af LNG.

Lagerfyldning

Gaslagerfyldningen i Danmark og på tværs af EU er på et højt niveau. Det europæiske gasmarked er frit og sammenkoblet, hvorfor lagerfyldningen på tværs af EU ved et normalt fungerende marked er mere afgørende for forsynings sikkerheden i Danmark og EU end den danske lagerfyldning isoleret. Den totale gaslagerfyldning i EU er pr. 1. november ca. 98 pct. EU-medlemslandene havde et fælles krav om 90 pct. lagerfyldning pr. 1. november 2023, hvilket således er opnået. Pr. 1. november er den danske lagerfyldning 96 pct., *jf. figur 1.*

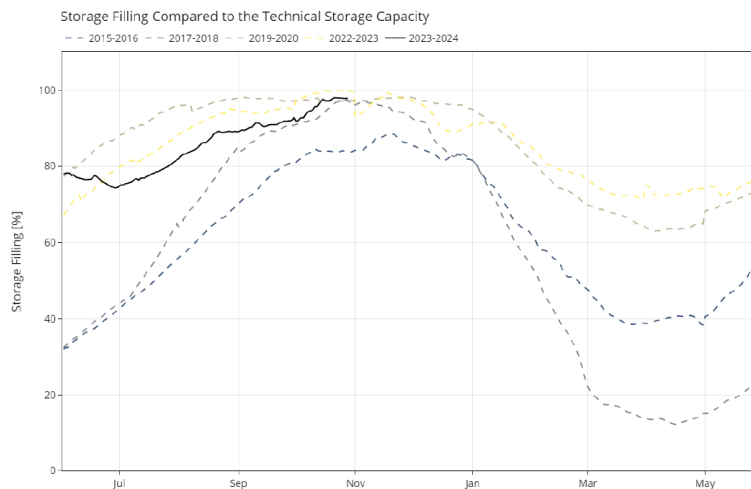
Figur 1. Gaslagerbeholdning

Kilde: Energinet (1. november, 2023)

Lagerfyldningen i Danmark har været forholdsvis høj og stabil efter vinteren 2022/2023, *jf. figur 2.* Stigningen i den danske lagerfyldningsprocent var i foråret 2023 lidt langsommere end i 2022, men dette er siden indhentet. Selvom den danske lagerfyldningsprocent var lavere pr. 1 juli 2023 end pr. 1 juli 2022, *jf. figur 2,* er der mere gas på lager, end der var på samme tidspunkt sidste år. Dette skyldes en udvidelse af den udbudte lagerkapacitet.

Figur 2. Lagerfyldningsgrad ift. teknisk lagerkapacitet

Kilde: Energinet (31. oktober 2023)

Anm.: Lagerfyldningsforløbene i 2017-2018 og 2019-2020 repræsenterer hver en forholdsvis kold og varm vinter. Spændet mellem disse grafer udgør således et normalt udfaldsrum i procentuel lagerfyldning. Det bemærkes, at lagerkapaciteten har været forskellig over tid, således at en 95 pct. fyldning i to forskellige år ikke nødvendigvis udgør samme lagrede energimængde.

Udvikling i gaspriserne

Gasprisen er markant lavere end prisniveauet fra august 2022, men er stadig i mange perioder relativt høj sammenlignet med historiske gaspriser. Selvom prisniveauerne i perioder har nærmet sig niveauer fra før invasionen af Ukraine, vurderes markedet at være mere volatilt nu sammenlignet med før invasionen. Dette er bl.a. eksemplificeret ved, at strejkevarsler på australske LNG-terminaler påvirker prisen på de europæiske gasbørser væsentligt mere end før invasionen af Ukraine, hvilket afspejler den øgede gasimport til EU fra internationalt handlet LNG. Ligeledes påvirker temperaturen og forbruget i fx Japan og Korea nu i høj grad også gaspriserne i EU pga. den større afhængighed af LNG. Det er således stadig en situation, hvor tingene hurtigt kan ændre sig.

Figur 3. Udvikling i gasprisen

Elforsyningen

Nuværende elforsyningsituation

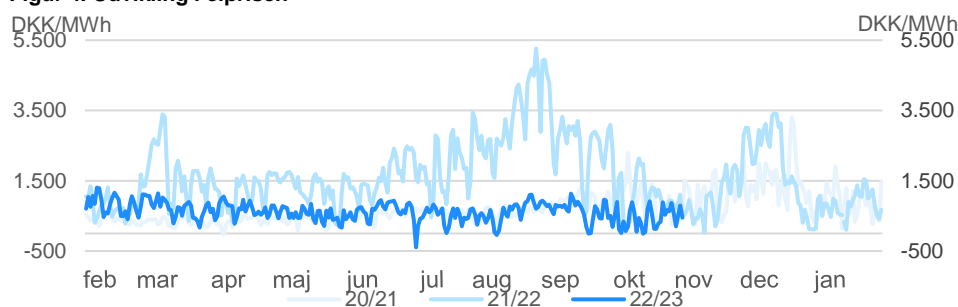
Elforsyningsituationen er fortsat stabil i Danmark. ENS forventer fortsat ikke, at der vil være afbrud af forbrugere i den kommende fyringssæson som følge af effektmangel (utilstrækkelig elproduktion til at imødekomme efterspørgslen).

Vejrforhold og udetid på kraftværker i EU vil have stor betydning for, om der vil være tilstrækkelig effekt den kommende vinter. Ved et sammenfald af flere ugunstige omstændigheder er der forhøjet risiko for, at der kan opstå effektmangel som følge af begrænsninger i gasforsyningerne til Europa. Herunder fx hvis vinteren samtidig bliver koldere end normalt, der er lange vindstille perioder, begrænsninger på udlandsforbindelserne og/eller ekstraordinære havarier på kraftværker i ind- og udland eller tiltag, der sætter markedsmekanismerne helt eller delvist ud af spil. Politisk beslutning om at udskyde lukningen af dele af tre danske kraftværker stiller Danmark bedre i forhold til risikoen for strømafbrydelser og bidrager til, at Danmark er bedre rustet til denne vinter end den foregående.

Udvikling i elpriserne

Elprisen er fortsat volatil, men har siden jul generelt ligget på et lavere niveau, svarende til niveauet i 2021. Elprisen er relativt høj sammenlignet med historiske elpriser.

Figur 4. Udvikling i elprisen

Olieforsyningen

Nuværende olieforsyningssituation

Olieforsyningen i Danmark er stabil, og hele det danske marked er velforsynet. IEA forventer et stramt oliemarked i Europa vinteren ud, især fsva. middeldestillater (diesel, gasolie og jetbrændstof).

Der er nu gået knap ti måneder siden EU's sanktioner mod russisk råolie trådte i kraft. Dog oplever europæiske raffinaderier stadig udfordringer med at omstille produktionen af middeldestillater fra at bruge russisk råolie til nye typer råolie. Dette udfordrer både produktionskapaciteten og –hastigheden. Det vil derfor fortsat være nødvendigt at importere middeldestillater fra andre regioner, herunder særligt fra Mellemøsten. IEA påpeger, at flere raffinaderier i Mellemøsten muligvis vil have svært ved at levere produkter, der opfylder de strenge vinterkvalitetskrav i EU.

Lagerfyldning

Ifølge den seneste opdatering fra Danske Olieberedskabslagre (FDO) har Danmark, i overensstemmelse med lovgivningen, olieberedskabslagre svarende til 81 dages gennemsnitligt indenlandsk forbrug (2022-niveau). Hertil kommer beholdninger i olieselskabernes egne kommercielle olielagre.

Udvikling i oliepriserne

Oliepriserne er grundlæggende volatile. Der er stor usikkerhed på oliemarkedet, primært grundet konflikten mellem Israel og Palæstina, men også pga. dårlige økonomiske fremskrivninger på verdensplan. Forventningen er derfor fortsat høje og potentielt stigende priser vinteren ud.

Figur 5. Udvikling i olieprisen

Forsyning med biomasse herunder træpiller

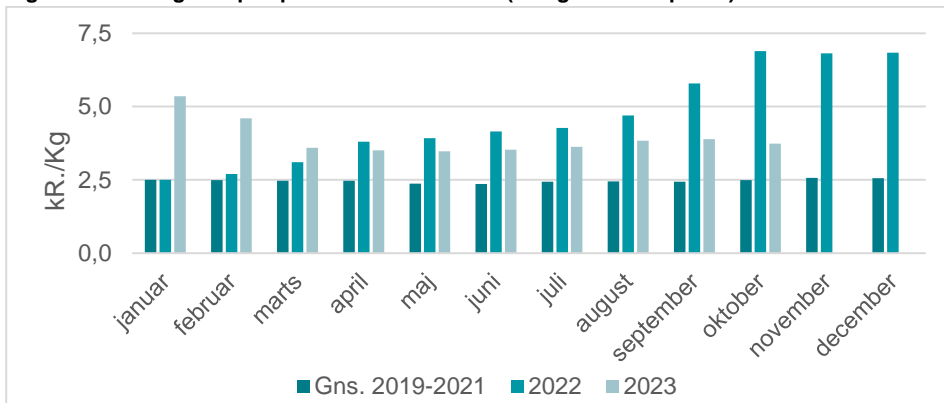
Nuværende biomasseforsyningssituation

På baggrund af de seneste meldinger fra branchen og den generelle udvikling på det europæiske marked vurderer Energistyrelsen, at der er lav risiko for mangel på træpiller til kollektiv forsyning (el og fjernvarme) og privat forsyning (individuelle træpillefyr) i den kommende fyringssæson. ENS følger løbende udviklingen på træpillemarkedet i dialog med branchen.

Allerede ultimo 2022 påbegyndte branchen en højere grad af oversøisk import, hvorved det danske marked for træpiller af høj kvalitet til individuel opvarmning forventes at kunne dækkes. Dansk Fjernvarme har efter sommeren gennemført en undersøgelse om forsyningssituationen for biomasse (flis, halm og træpiller) blandt de kollektive varmeselskaber. Undersøgelsen viser, at selskaberne generelt har dækket sig godt ind for fyringssæsonen 2023/24. Dansk Fjernvarme følger op med de få, som stadig har større udeståender.

Figur 6. Udvikling i træpilleprisen i detailhandlen (kr./kg. løbende priser)

Anm.: Der findes ikke nogen central prisbørs, der fastsætter prisen på træpiller, men Biobrændselsforeningens prisbarometer sammenligner månedligt priser i Øst- og Vestdanmark for træpiller i detailhandlen. Energistyrelsen har efterprøvet prisbarometerets priser i branchen, som oplever, at prisen er på niveau med det, prisbarometeret afspejler på nuværende tidspunkt.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard